

بسم الله الرحمن الرحيم

تئوری مدیریت خوانش انتقادی و بازتابی

پژوهشگاه مدیریت سما

با همکاری

دفتر پژوهشهای فرهنگی

Monin, Nanette

مانین، نانت، ۱۹۴۴-م.

تئوری مدیریت: خوانش انتقادی و بازتابی / نانت مانین؛ ترجمه سیدمحمد اعرابی، سیدعلیرضا هاشمی...
تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی؛ پژوهشکده مدیریت سما، ۱۳۹۵.
۳۱۲ ص... (فرهنگ و مدیریت؛ ۱۲۶)

ISBN:978-964-379-382-1

فهرستنویسی براساس اطلاعات فیبا

عنوان اصلی: Management theory: a Critical and reflexive reading, 2004.

۱. مدیریت. الف. اعرابی، سیدمحمد، ۱۳۳۰-، مترجم. ب. هاشمی، سیدعلیرضا، ۱۳۵۴-، مترجم.
ج. دفتر پژوهشهای فرهنگی. د. پژوهشکده مدیریت سما. ه. عنوان.
۶۵۸/۰۰۱ HD ۳۱/م ۲ ت ۹ ۱۳۹۵

۴۳۴۸۹۹۷

کتابخانه ملی ایران

ISBN:978-964-379-382-1

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۹-۳۸۲-۱

تئوری مدیریت: خوانش انتقادی و بازتابی

• نانت مانین

• ترجمه دکتر سیدمحمد اعرابی و دکتر سیدعلیرضا هاشمی

• **Management Theory: A Critical and Reflexive Reading**

• Nanette Monin

• Translated by S. M. A'arabi (Ph.D.)
and S. A. Hashemi (Ph.D.)

• ویراستاران: دکتر فائزه السادات اعرابی و مهناز خسروی

• طراح جلد و صفحه‌آرایی: فریدم داورزنی

• شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه • چاپ: اول، ۱۳۹۵

همه حقوق محفوظ است. هرگونه تقلید و استفاده از این اثر غیرمجاز و بدون اجازه کتبی
دفتر پژوهشهای فرهنگی ممنوع است.

با همکاری

پژوهشکده مدیریت سما

دفتر پژوهشهای فرهنگی

دفتر مرکزی: تهران، شهرک غرب، بلوار دریا،

خیابان شفق، پلاک ۵، واحد ۴

کدپستی: ۱۴۶۶۹۶۴۱۴۵

تلفن: ۸۸۳۷۵۵۵۵ - ۸۸۳۷۵۵۵۶

دورنگار: ۸۸۳۷۵۸۹۳

پست الکترونیک: info@smri.ir

دفتر و فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان

ایران‌شهر شمالی، کوچه باقری قصرالدشتی، شماره ۵

کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۹۱۳ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۶۹۱

تلفن: ۸۸۳۱۵۲۳۷، ۸۸۱۲۱۳۶۴، ۸۸۳۰۲۴۸۵ دورنگار:

پست الکترونیک: Lahze1386@gmail.com

فروش الکترونیک: www.iranculturalstudies.com

• بخش مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، نبش خیابان شهید وحید نظری، شماره ۲۵۵.

دورنگار: ۶۶۹۵۰۱۴۶

تلفن: ۰۹۱۲۲۱۷۷۶۴۷، ۶۶۴۱۷۵۳۲

یادداشت

سازمان‌ها در معنا، وسیع کلمه از شالوده‌های اصلی اجتماع کنونی‌اند و مدیریت، مهم‌ترین عامل در حیات، رشد و بالندگی یا مرگ سازمان‌هاست. مدیر روند حرکت از وضع موجود به سوی وضعیت مطلوب را هدایت می‌کند و در هر لحظه برای ایجاد آینده‌ای بهتر در تکیا پوست گذشته با تمام اهمیت و اموخن‌هایش و با تمام تأثیری که می‌تواند بر آینده داشته باشد، اتفاق افتاد است و هیچ نیروی بشری نمی‌تواند آن را دیگربار و به گونه‌ای متفاوت بیاورند: ولی آینده در راه است و قسمت مهمی از آن به آنچه امروز می‌گذرد مربوط است. ما باید سهم فرزندان این سرزمین را از آینده جهان معلوم کنیم و برای این منظور، به عزمی ملی نیاز داریم. عزم جامعه را مجموعه مدیریت کشور هدایت می‌کند، لذا امر مدیریت مهم‌ترین مقوله‌ای است که باید برای رشد و تعالی فرهنگی، اقتصادی، صنعتی و سیاسی جامعه مورد توجه قرار گیرد.

دفتر پژوهش‌های فرهنگی به لحاظ اهمیت موضوع مدیریت در عرصه‌های مختلف، به این مقوله مهم پرداخته و دیری است که شاخه دیگری از پژوهش‌ها و انتشارات خود را با عنوان فرهنگ و مدیریت به جویندگان علم، کارآفرینان و سایر علاقه‌مندان تقدیم کرده است. امید است تلاشگران عرصه علم و فرهنگ و صاحبان اندیشه در حوزه مدیریت، در یک همگامی و هماهنگی حیاتی، برای توفیق در ارائه بهترین و ضروری‌ترین آثار در این میدان، پاورمان باشند.

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۵	فصل اول. خوانش آنچه می‌خوانیم
۱۶	پرس‌وجو و سؤالات
۲۲	نقشه راه
۳۷	فصل دوم. پیشینه تئوری مدیریت
۲۸	از تصاویر تا ساخت‌گشایی
۵۵	تقاطع‌های مرزی
۶۹	فصل سوم. اصول و قواعد نظریه ادبی
۷۱	بازنمایی و [مکتب] رمانتیک: واقع‌گرایی و انمودی
۷۳	متن ابرقدرت: ساختارگرایی و نقد نو
۷۶	در هم کوبیدن سوژه: پساساختارگرایی
۸۵	دوران حکمرانی خواننده: نظریه(ها)ی خواننده‌محور
۹۲	نقشگری، ژرفانمایی و متقاعدکنندگی: نقد عملی
۹۸	برداشت من: موضع روش‌شناختی
۱۰۵	فصل چهارم. خوانش نوشتاری: روش تحلیل متن
۱۰۶	رویکرد به خوانش
۱۰۹	خواننده به مثابه «نویسنده»

۱۱۱	سه خوانش
۱۱۶	الگوی 5P
۱۱۷	هشدار
۱۱۷	فرایند خوانش من
۱۱۸	خوانش نوشتاری در عمل
۱۲۲	انتخاب متون
۱۲۴	تا، بخجه متون انتخابی
۱۲۸	حاجه تفسیری و مکالمه
۱۲۹	جمع بندی
۱۳۱	فصل پنجم، خوانش های نوشتاری
۱۳۲	متن اول: فردریت بلور
۱۴۶	متن دوم: مری فالت
۱۶۵	متن سوم: پیتر دراگر
۱۸۲	متن چهارم: هنری مینزبرگ
۲۰۰	متن پنجم: روزایت ماس کانتر
۲۱۷	مرور خوانش انتقادی
۲۱۹	فصل ششم، نقشگری، ژرفانمایی و متقاعدکنندگی
۲۲۰	فرایند قیاس
۲۲۱	نقشگری
۲۳۰	ژرفانمایی
۲۴۲	متقاعدکنندگی
۲۵۳	تکذیب نامه
۲۵۵	فصل هفتم، فراروایت تئوری مدیریت و لحن ناهمسان
۲۵۶	ژرفانمایی: فراروایت آرمانی از تئوری مدیریت
۲۶۱	صدژانر: لحن مری فالت
۲۶۲	متقاعدکنندگی: صداها ی یکا دل
۲۶۳	نقشگری: تئوری مدیریت به مثابه آواز

۲۶۷	فصل هشتم. خوانش پسانوشتاری
۲۶۹	تصویر بزرگ‌تر؟ تدوین تئوری مدیریت پیش‌تر
۲۷۰	کشف: تردید در فرضیات پنهان
۲۷۲	روایت‌های دیگر
۲۷۴	خوانش نوشتاری برای نویسندگان: اظهارنظر بازتابی درباره خوانش نوشتاری من
۲۷۹	یادداشت‌ها
۲۸۵	واژه‌نامه فارسی - انگلیسی
۲۸۹	واژه‌نامه انگلیسی - فارسی
۲۹۳	منابع

پیشگفتار

علم نقد و بررسی مانند تمام علوم دارای سه سطح تئوری پردازی، الگوسازی و تصمیم‌گیری است. این کتاب با مروری بر رویکردهای تئوری‌های نقد و بررسی به دنبال الگوسازی می‌باشد. علم مدیریت نیز دارای سه سطح تئوری پردازی، الگوسازی و تصمیم‌گیری است. بنابراین، این کتاب به دنبال ارائه الگویی برای نقد و بررسی تئوری‌های مدیریت می‌باشد. سؤال اصلی این است که تحلیل و تفسیر متون تئوری‌های مدیریت چگونه می‌تواند «معانی درونی» را که قبلاً شناسایی نشده است کشف، تبیین و توصیف نماید تا به توسعه علمی و عملی مدیریت کمک کند.

در شروع راه، کلیه رویکردهای نقد و بررسی از کلاسیکات پس‌مدرن مرور می‌شود. با انتخاب رویکرد انتقادی به بحث و گفت‌وگو در مورد تئوری‌های رویکرد پدیدارشناختی می‌شود. این رویکرد براساس مطالعات بین‌رشته‌ای ادبیات و مدیریت در تلاش است تا تئوری نقد ادبی را در خوانش ساختارشکنانه تئوری‌های مدیریت دخالت دهد. در میانه راه، الگوسازی براساس رویکرد انتقادی و با استفاده از تئوری نقد ادبی صورت می‌گیرد. این الگو به نام «الگوی خوانش نوشتاری» یا «الگوی 5P» معرفی می‌شود.

این الگو دارای سه مرحله به هم پیوسته خوانش متن تئوری‌های مدیریت است که هر مرحله خوانش به‌منزله پایه‌ای برای خوانش مرحله بعد قلمداد می‌شود. مرحله اول (معناشناسی) یا اولین خوانش (اولین P)، متعهد به تعبیر و تأویل از استدلال‌های داخل متن تئوری است. شاید این مرحله را بتوان از واکنش «عقل سلیم» معمول خواننده معمولی دانست. این نوع خوانش به‌مثابه «خوانش غالب» نامیده می‌شود. و خلاصه‌ای از استدلال‌های به‌کار رفته در متن تئوری‌های مدیریت را به‌منظور راهگشایی بیان می‌کند. استراتژی خوانش

در این مرحله درصدد آن است که نیت مؤلف را تا آنجا بازتاب دهد که با تفاسیر استاندارد سازگار باشد که درواقع واکنشی عموم‌محور یا عموم‌انکا است.

مرحله دوم (نشانه‌شناسی) یا دومین خوانش (دومین، سومین و چهارمین P)، متعهد به انتقاد از تفسیرهای داخل متن تئوری‌های مدیریت است. شاید این مرحله را بتوان از واکنش موارد خاص (مجازهای خاص، چرخش‌ها، پیچ‌ها، کشمکش‌ها و تنش‌ها) و مورد علاقه خواننده دانست. این خوانش به‌مثابه «خوانش انتقادی» نامیده می‌شود که شامل سه مرحله زیر می‌باشد.

۱. نقش‌گری^۱ (جست‌وجوی حضور مؤلف به‌عنوان عامل در متن)
۲. ژرف‌نمایی^۲ (جست‌وجوی استفاده‌های ریشه‌ای در متن)
۳. متقاعدکنندگی^۳ (جست‌وجوی ابزارهای چیرگی مؤلف بر خواننده متن)

این خوانش خلاصه‌ای از مهارت‌های تئوری‌های مدیریت را به‌منظور ساخت‌گشایی بیان می‌کند. استراتژی خوانش در این مرحله درصدد آن است که تفاسیر خواننده را بازتاب دهد که با تفاسیر تصدیق‌نشده سازگار باشد که درواقع واکنشی متن‌محور یا متن‌انکا می‌باشد. مرحله سوم (معنابخشی) یا سومین خوانش (پنجمین P)، متعهد به بازتابی از فهم و ارزیابی خواننده نسبت به تئوری‌های مدیریت است. شاید این مرحله را بتوان از واکنش ارزش‌گذاری خواننده دانست. این خوانش «مثلاً» خوانش بازتابی» نامیده می‌شود. این خوانش خلاصه‌ای از معنابخشی به تئوری‌های مدیریت را به‌منظور ارزیابی بیان می‌کند. استراتژی خوانش در این مرحله درصدد آن است که فهم خواننده را بازتاب دهد که چهره‌ای جدید از متن باشد که درواقع واکنشی خودمحور یا خودانکا می‌باشد.

در پایان راه، پنج تئوری بنیادین مدیریت با استفاده از «الگوی خوانش نوشتاری» یا الگوی 5P مورد نقد و بررسی قرار گرفته تا شیوه به‌کارگیری الگو شفاف‌تر شود. امیدوارم این کتاب مورد استفاده کلیه پژوهشگران، اساتید، مشاوران، مدیران و دانشجویان قرار گیرد.

دکتر سیدمحمد اعرابی
پژوهشکده مدیریت سما